Návsí

Kraj: Moravskoslezský
Okres: Frýdek-Místek
Správní obvod: Jablunkov
GPS souřadnice: 49.587202N, 18.759070E
Nadmořská výška: 386 m n. m.
První pís. zmínka: 1435 (589 let)
Počet obyvatel: 3 848
PSČ: 739 92
Adresa URL: www.navsi.cz

Historie obce Návsí

Krystalizační jádro obce Návsí se vytvořilo kolem tzv. volenství (nepoddanské zemědělské usedlosti), založeného podle privilegia těšínského knížete Václava z 31. prosince 1435. Podle této listiny obdržel Pavel Sikora za věrnou službu od knížete jeden a půl lánu polí a grunt byl osvobozen od poplatků. Toto privilegium potvrdil kníže Adam Václav fojtovi v Návsí u Jablunkova Fridrichu Sikorovi v roce 1603.
Jako samostatná obec působilo Návsí až ve druhé polovině 16. století. Samotný název Návsí se objevuje poprvé v urbáři těšínské komory z roku 1577.
Obyvatelé Návsí si doplňovali skromné zdroje obživy čerpané z podhorské rostlinné a živočišné výroby salašnictvím, které se mohutně rozvíjelo v 16. a 17. st. V 18. st. se snažila Těšínská komora využít těšínské lesy, což vedlo k útlumu salašnictví.
Na sklonku 18. st. byly postaveny na gruntě Sikorových kostel a škola. Povolení ke stavbě evangelického kostela, ke kterému náleželi po vydání tolerančního patentu všichni náveští, dostali v roce 1785. V roce 1791 byl zbudován dřevěný kostel a teprve roku 1817 byl položen základní kámen ke stavbě zděného kostela, který byl postaven v roce 1820. Fara byla zbudována v roce 1793 a následujícího roku byla postavena i evangelická škola.
V druhé polovině 19. st. byla zahájena stavba Košicko-bohumínské dráhy. Provoz na trati po jedné koleji byl zahájen roku 1871. V roce 1899 byl zahájen dvoukolejný provoz z Čadce do Jablunkova a v roce 1915 až do Třince.
Po rozpadu Rakouska-Uherska na konci 1. světové války došlo k vytvoření nových nástupnických států, mezi něž patřili i Československo a Polsko, které vedly ostrý spor o území Těšínska, na němž se nachází obec Návsí. Po kompromisní dohodě mezi Zemským národním výborem pro Slezsko a Radou Narodowou Księstwa Cieszyńskiego došlo k dočasnému rozdělení Těšínska, přičemž Návsí bylo spravováno polskou stranou. K Československu bylo Návsí definitivně připojeno dne 28. července 1920 rozhodnutím mezinárodní konference v Spa.
Dne 1. září 1939 vypukla 2. světová válka, Návsí bylo ještě téhož dne bez boje obsazeno německou armádou a v následujících dnech začleněno do německé říše. Úřední řečí se stala němčina. Řada lidí skončila v koncentračních táborech. Nacisté se snažili brutálním zastrašováním přinutit většinu Čechů a Poláků přijmout německé občanství. Na muže se pak vztahovala branná povinnost a museli narukovat do německé armády. Vojáci z Těšínska pak využívali ve válce příležitostí a přebíhali ke spojeneckým vojskům. Poláci vstupovali do Andersovy armády, Češi do československé zahraniční armády. Poslední německé jednotky opustily Návsí v noci z 1. na 2. května 1945.

Obnovu Návsí po válce řídil národní výbor. Obec se vyvíjela samostatně až do roku 1960, kdy došlo ke sloučení s Jablunkovem, s nímž sdílela osud až do roku 1994, kdy došlo k obnově samostatnosti.